

ΔΗΜ. ΑΝΔΡΕΑΔΗ
**ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟ
ΤΟ ΝΕΟ** ΜΕΡΟΣ Β'

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ Α.Ε.

ΔΗΜΟΣΘ. Μ. ΑΝΔΡΕΑΔΗ

ἄλλοτε ἐπιθεωρ. δημοτ. σχολείουν

ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟ

“ΤΟΝΕΟ,,

ΜΕΡΟΣ Β'.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΛΕΞΗ ΔΗΜΑΡΑ

”Εξδοση 1η

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

—○○—

1929

Α Θ Η Ν Α
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ
4 — Οδός Σταδίου — 4

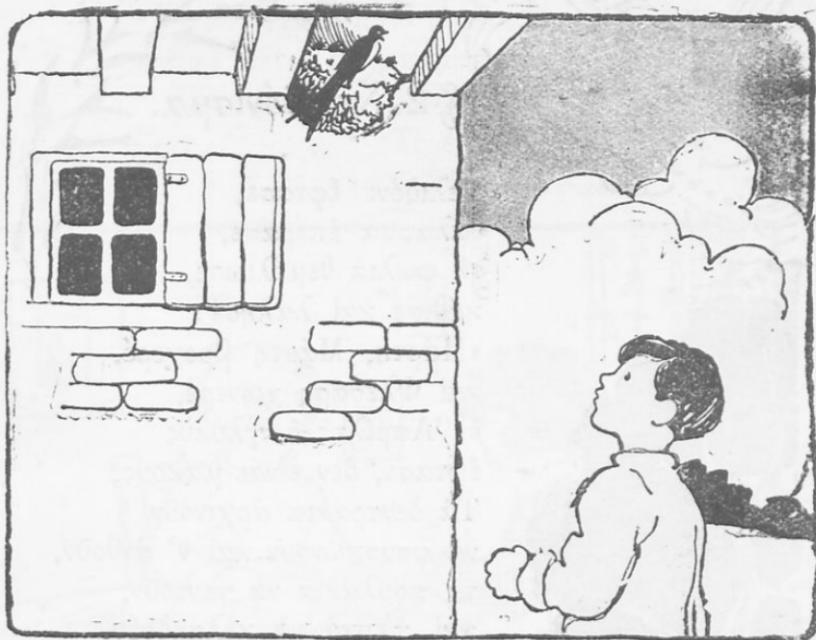
Κάθε ἀντίτυπο ὑπογράφεται ἀπὸ τὸ συγγραφέα

George. Argyris.

Εἰκονογράφηση Καστανόκη—Σπαζή.

Α'.) Μέσα στό σπίτι.

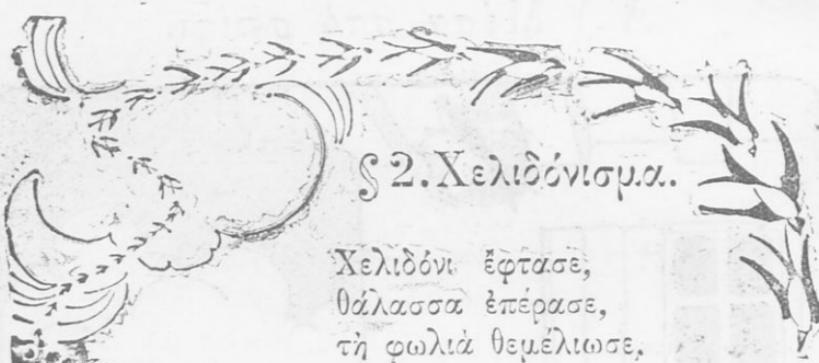

§ 1. «Χελιδονάκι μου γλυκό».

1. «Χελιδονάκι μου γλυκό,
γλυκό μου χελιδόνι,
ποῦ ήσουν, πουλί, τόσον καιρό;
σὲ καρτερούσα σάν τρελό».

2.—«"Ημουν στὰ ὄρη, στὰ βουνά,
στὰ κρουσταλλένια τὰ νερά,
ήμουνα μὲς στις δροσιάδες,
στοῦ Μαγιοῦ τις πρασινάδες».

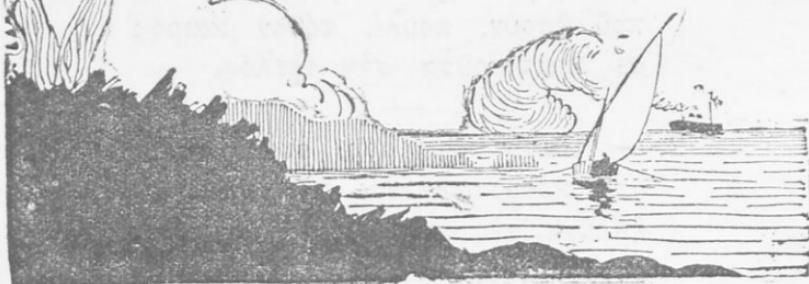
Δημοτικό.

§ 2. Χελιδόνισμα.

Χελιδόνι ἔφτασε,
Θάλασσα ἐπέρασε,
τὴ φωλιὰ θεμέλιωσε,
κάθισε καὶ λάλησε:
«Μάρτη, Μάρτη βροχερέ,
καὶ Φλεβάρη χιονερέ,
ἢ Ἀπρίλης ὁ γλυκὺς
ἔφτασε, δὲν εἶναι μακρύς.
Τὰ δεντράκια ἀρχινοῦν
νὰ φουσκώνουν καὶ ν' ἀνθοῦν,
τὰ πουλάκια νὰ γεννοῦν,
καὶ γλυκὰ νὰ κελαηδοῦν.
Ζῶα, ἀνθρώποι, πουλιά,
χαιρονται ἀπὸ καρδιά».

Δημοτικό

§ 3. Μάντεμα.

Απὸ πάνω σὰν τηγάνι,
ἀπὸ κάτω σὰ μπαμπάκι,
ἀπὸ πίσω σὰν ψαλίδι.

Τί εἶναι;

Δημοτικό.

§ 4. Θὰ τὸ ιδῆτε!

1. "Άλλο βιβλίο καινούριο! "Άλλες ζωγραφιές, ἄλλες ιστορίες κι ἄλλα τραγούδια. Τί καλά!

Τὸ παλιό, μὲ τὰ μεγάλα τὰ γράμματα, τὸ περάσαμε. Τώρα πήραμε ἄλλο βιβλίο, μὲ ψιλὰ γράμματα. Απὸ δῶ καὶ πέρα πρέπει νὰ διαβάζωμε

πιὸ γρήγορα καὶ χωρὶς λάθη. Τὸ εἶπε ὁ δάσκαλος,
καὶ θὰ τὸ κάνωμε.

2. Ἀμέ, τί θαρρεῖτε; "Ολο κουπιαστὰ θὰ
διαβάζωμε; Σάμπως εἴμαστε μικρούλια ἀκόμη;
Θὰ ιδῆτε πόσο γρήγορα θὰ περάσωμε κι αὐτό,
τὸ καινούριο μας τὸ θιδλίο. "Ισαμε τὶς ἔξετάσεις
δὲ θ' ἀφήσωμε ἀδιάθαστη οὔτε μία ἱστορία του,
οὔτε ἔνα τραγουδάκι του. Θὰ τὸ ιδῆτε!

Δημοσ0. Ανδρεάδης

§ 5. Τί θὰ κάμη τὸ πουλί;

'Εδῶ θὰ κάτση τὸ πουλί, ἐδῶ θὰ κελαηδήσῃ,
ἐδῶ θὰ στήση τὴ φωλιά, κι ἐδῶ θὰ..., τὸ φιλήσῃ.

Δημοσιεύθη

§ 6. «Μὴ τὸ κάνετε αὐτό, μητέρα!»

1. «Ἐφεξεῖ σηκωθῆτε, παιδιά!» φώναζε μιὰ
ήμέρα ἡ κυρα-Θύμιω.

— «Λίγο ἀκόμη, μητέρα» ἔλεγε ἡ Λίνα.

— «Ἄσε μας λίγο ἀκόμη, μητέρα, σὲ
παρακαλοῦμε. Δὲν ξημέρωσε καλὰ ἀκόμη» ξεφώνιζε
καὶ ὁ Λόλος καὶ γύρισε ἀπὸ τὸ ἄλλο πλευρό.

2. Θύμωσε ἡ κυρα-Θύμιω τότε: «Πάλι τὰ
ἴδια θάχωμε καὶ σήμερα;» φώναζε κι ἔκαμε,
πὼς πηγαίνει τάχα γρήγορα κατὰ τὸ νιφτῆρα.

«Οχι, μαμά, σηκώθηκα!» εἶπε ἀμέσως
ἡ Λίνα.

— «Μὴ τὸ κάνετε αὐτό, μητέρα! Νά! σηκωθή-
καμε!» φώναζε καὶ ὁ Λόλος καὶ στὴ στιγμὴ πετά-
κτηκαν ἀπὸ τὸ κρεβάτι καὶ τὰ δυὸ τ' ἀδέρφια...

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης

B'.) Στήν αύλη.

§ 7. «Κικιρίκοκου, γειτόνοι!»

Πετεινός μὲς στήν αύλη
«κικιρίκοκου!» λαλεῖ.
Έχει καὶ λοφίο «πρώτης»
καὶ σπιρούνια σὰν ίπποτης.

Ἐχει καὶ οὐρὰ ψηλὴ,
φουντωτή καὶ γυριστή,
καὶ στὴ μούρη του γιὰ γένεια
δυὸ φυλλάρια κρεατένια.

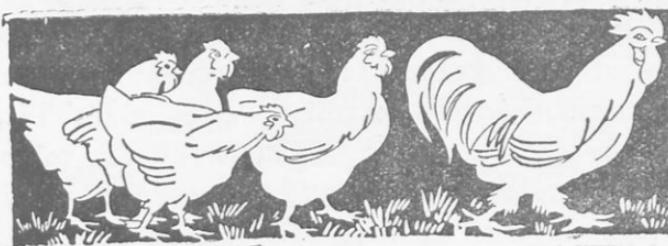
Τὴν αὔγουλα ποὺ λαλεῖ,
σειεῖ φτερὰ καὶ κεφαλή:
«Κικιρίκοκου! γειτόνοι·
σηκωθῆτε, ξημερώνει!»

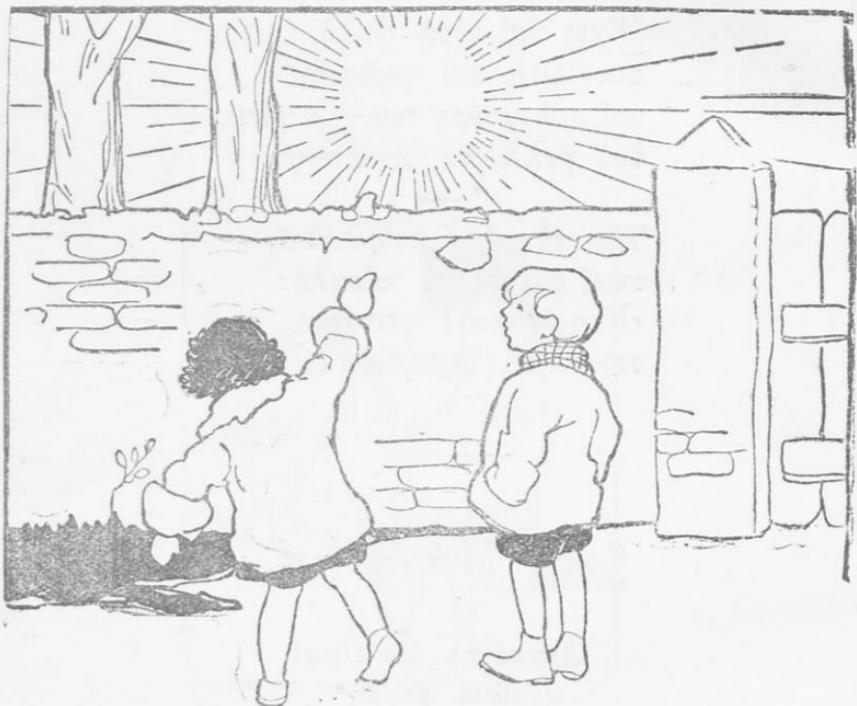
Γ. Βιζυηνός.

§ 8. Μάντεμα.

Δεσπότης δὲν εἶμαι,
κορώνα φορῶ,
ρολόϊ δὲν ἔχω,
τίς ώρες μετρῶ.
Τί εἶμαι;

Δημοτικό.

§ 9. «Ἔλιε, ποῦ οὐκ ἔργεσαι;»

1. Ὁ Φάνης καὶ ἡ Μαρίκα, τὰ δυὸ παιδιά τῆς κυρίας Βεργῆ, δὲ μοιάζουν τοῦ Λόλου καὶ τῆς Λίνας. Αὐτὰ σηκώθηκαν πρωί. Πλύθηκαν, συγγυρίστηκαν, ἔκαμαν τὴν προσευχή τους καὶ κολάτσισαν. "Υστέρα κατεδῆκαν στὴν αὐλή. Τότε εἶδαν τὸν ἥλιο νὰ προβάλλῃ πίσω ἀπὸ τὸν τοῖχο. Αμέσως χτύπησαν τὰ παλαμάκια τους ἀπὸ χαρά. "Υστέρα ἄρχισαν νὰ λένε τραγουδιστὰ αὐτά:

« Ήλιε μου, ποῦθ' ἔρχεσαι; »
 — « Ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν ».
 — « Τί καλὰ μᾶς ἔφερες; »
 — « Φέρνω μῆλα στὶς μηλιές,
 ρόδα στὶς τριανταφυλλιές
 φέρνω ἀηδόνια, χελιδόνια
 καὶ τὰ κρύα λιώνω χιόνια »
 — « Καὶ σ' ἐμένανε τί ἔφερες; »
 — « Δυὸς δροσάτα μαγουλάκια
 καὶ δύο κόκκινα χειλάκια ».

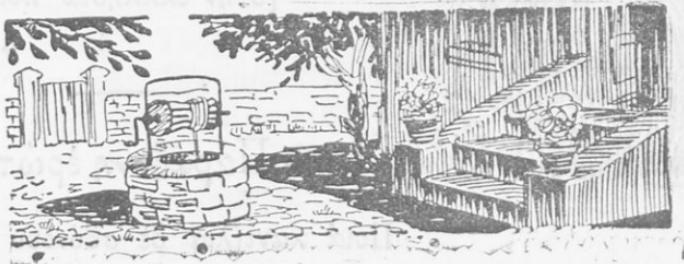
Δημοτικό.

§ 10. Μάντεμα.

Κλειδώνω τὸ σπιτάκι μου
 καὶ κλέφτη θρίσκω μέσα.

Tí εἶναι;

Δημοτικό.

§ 11. Ήχρυσή καντίλα.

1. Χρυσή καντίλα χρέμεται, ψηλά
δίχως ἀλσίδες χρέμεται, δίχως σκοινιά·
δίχως βοριὰ βοριζεται, δίχως ἀέρα σειέται·
δίχως λαμπάδες καὶ κεριὰ φέγγει τὸν
χόσμον δλο.

2. Φέγγει καὶ τὴ μανούλα μου,
[στ' ἀλώνι ποὺ δουλεύει,
φέγγει καὶ τοῦ πατέρα μου,
[στὸ δρόμο ποὺ πηγαίνει,
φέγγει καὶ τῆς γιαγιούλας μου,
[στὴν ἐκκλησιὰ ποὺ πάει.

Δημοτικό.

§ 12. Παράξενη ἑρώτηση.

Ποιά καντίλια δὲ σέύνουν ποτέ;

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης.

§ 13. Η πίτα της γιαγιάς.

1. «Η γιαγιά μ' ένα ταψί στην άγκαλιά προχωρεῖ κατά την αύλόθυρα. Τη βλέπουν τὰ δυό έγγονια της, δ Λόλος και ή Λίνα, και πηδοῦν ἀπὸ τὴ χαρά τους.

«Τί καλά, τί καλά! πίτα θάχωμε τὸ μεσημέρι» ξεφωνίζουν και τὰ δυό.

— «Τυρόπιτα θὰ είναι, Λίνα· πόση θὰ φάω!»

— «Θὰ ψήση γαλατόπιτα ή γιαγιά. Τό ξέρω ἐγώ, Λόλο».

— «Όχι! τυρόπιτα θὰ ψήση, ποὺ μ' ἀρέσει ἐμένα, Λίνα».

— «Ἐ, τότε ἀς ρωτήσωμε τὴ γιαγιά».

2. «Τυρόπιτα ή γαλατόπιτα πᾶς νὰ ψήσης, γιαγιά; Πές μας, νὰ τὸ ξέρωμε!» φώναζαν ἀπὸ πέρα τότε και τὰ δυό ἀδέρφια.

— «Πάω νὰ γανώσω τὸ ταψί· δὲ θὰ ψήσω πίτα» ξεφώνισε ή γιαγιά· κι ἔδειξε τὸ ἀδειο ταψί στὰ έγγονια της.

“Η Λίνα και ὁ Λόλος έμειναν μὲ τὴν ὅρεξη και
μὲ τὴ φιλονεικία!

Δημοτικό.

§ 14. Μάντεμα.

Τριγύρω γύρω κάγκελα,
στὴ μέση πρασινάδα.

Tί εἶναι;

Δημοτικό.

§ 15. «"Οχι δά, τόσο λιχούδα!"»

1. Έκείνη τὴν ώρα ἔνα πουλάκι ἀρχισε νὰ
κελαηδῇ στὴν αὐλή.

Τὰ δυὸ ἀδέρφια ἀμέσως ἐστριψαν τὸ κεφάλι
κατὰ τὸ πουλί.

«Τί ώραία ποὺ κελαηδεῖ!» φώναξε ὁ Λόλος.

— «Τι ὅμορφο ποὺ εἶναι!» εἶπε και ἡ Λίνα.

— «Τὸ λένε καρδερίνα. Ήρθε και χτές, Λίνα,
στὴν αὐλή μας».

— «Δὲν τὸ πιάνομε, Λόλο;»

— «Πουλάκι νὰ πιάσετε; ντροπή!» φώναξε ἡ
γιαγιά.

‘Η Λίνα σώπασε· δὲν ξαναμιλησε. Μονάχα
ἀκουε τὸ ὅμορφο κελάδημα τῆς καρδερίνας.

2. "Ακουσε και η Ψιψίνα τό κελάδημα αύτο,
κι ἀρχισε νὰ σιμώνη κατὰ τὸ πουλὶ κι νὰ νια-
ουρίζῃ σιγανά: «νιάου, νιάου, νιάου!»

«Οχι δὰ τόσο λιχούδα, κυρά Ψιψίνα!»
μίλησε ξανά η γιαγιά Βασιλω· κι ἔδιωξε τὴ
γάτα τους.

Η καρδερίνα ἔξακολούθησε τό κελάδημά της.

Δημοσ. [Ανδρεάδης.]

§ 16. Ό καημός τῆς Ψιψίνας.

1. «Ησυχα, Ψιψίνα,
φρόνιμα πολὺ^ν
στέκεις, νιαουρίζεις,
στὸ κλουβὶ γυρίζεις,
πάντα στὸ κλουβὶ».

2.—«Νιάου! πολὺ κλεισμένο
εῖναι τὸ καημένο,
κι δλο τὰ φτερά του
μὲ καημὸ χτυπᾶ.
”Ησυχα μὲ τάξη,
ἄς το νὰ πετάξη
στὸ περβόλι κάπου,
στὴν αὐλὴ ἐδὼ πά!»

3.—«Σῶπα δά, Ψιψίνα!
σφίξε τὴν καρδιά σου
τὴν πογετική!
’Απ’ τὴν ἀφεντιά σου
κάλλιο ἡ φυλακή!»

Ζαχ. Παπαντωνίου.

§ 17. Μιὰ ἐρώτηση.

Τί λέτε; ἀν ἀνοίξωμε τὸ κλουβὶ αὐτὸ τοῦ
βιβλίου μας θὰ φύγῃ ἀπὸ μέσα τὸ πουλάκι;

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης.

§ 18. «Τὸ κατσικάκι ν' ἀρμέξωμε, Λίνα; χά, χά, χά!»

1. «Βάσω, Βάσω, ἀρμέξε λίγο γάλα, νὰ πιῇ
ὁ πατέρας σας» φώναξε μιὰ μέρα ἡ κυρα-Θύμιω
στὴ μεγάλη κόρη της.

Ἡ Βάσω πήρε ἀμέσως μιὰ καρδάρα, σίμωσε
στὴν ἀγελάδα τους, κι ἀρχισε νὰ τὴν ἀρμέγη.

Ἡ Ψιψίνα ἀμέσως ζύγωσε. Τὸ ίδιο καὶ ἡ
Ρόζω, ἡ σκύλα τους. Ο Λόλος καὶ ἡ Λίνα ἔπαιζαν
παραπέρα.

Ἡ Βάσω ἀρμεγε, ἀρμεγε, κάμποση ὥρα.
Λίγο λίγο ἡ καρδάρα γέμιζε.

2. "Ἐνα κατσικάκι δειμένο παραπέρα
ἀρχισε τότε νὰ βελάξῃ: «μέεε ! μέεε !»

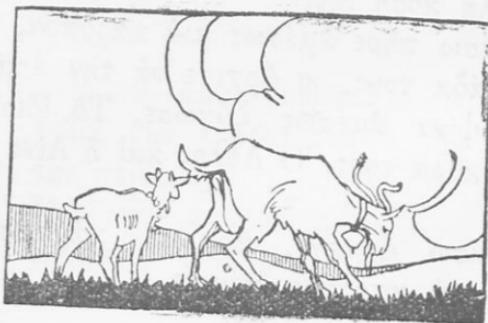
«Θὰ ζήλεψε, Λόλο, τὸ καημένο. Πάμε
νὰ τὸ ἀρμέξωμε;» φώναξε τότε ἡ Λίνα.

— «Τὸ κατσικάκι ν' ἀρμέξωμε, Λίνα; χά.

χά, χά, χά!» ξεφώνισε ή Βάσω, ποὺ ἀκουσε
τὰ λόγια τῆς ἀδερφούλας της. «Τὸ κατσικάκι θὰ
θέλη νὰ πάρη, κι ὅχι νὰ δώσῃ γάλα».

«Η Λίνα σώπασε. Ο Λόλος ὅμως γελοῦσε
πολλὴ ὥρα,

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης.

§ 19. Τὸ κατσικάκι μ.ας.

Ξέρω ἐνα κατσικάκι,
ποῦναι πεταχτό,
κι ἔχει στὸ λαιμὸ στολιδία
κι ἐνα φυλαχτό.

Ξέρω ἐνα κατσικάκι,
ποῦναι μιὰ χαρά,
κι ὅταν βλέπῃ τὴ μαμά του,
παιζει τὴν ούρα.

Ξέρω ἔνα κατσικάκι.
ποὺναι τόσο δά,
καὶ στὸ πράσινο χορτάρι
θέλει νὰ πηδᾶ.

Ξέρω ἔνα κατσικάκι,
ποὺναι ζωηρό,
ποὺ ἔμαθε τρελὰ παιγνίδια
καὶ τρελὸ χορό.

Zax. Παπαντωνίου.

§ 20. Παράξενη ἐρώτηση.

Ποιὸ μικράκι φορεῖ πάντα ἀπὸ δύο παπουτσάκια στὸ κάθε ποδαράκι του;

Δημοσθ. Ανδρεάδης.

§ 21. Η Μαρία νταντεύει τὸ μωρό τους.

1. Μιὰ ήμέρα ἀπὸ τὴν αὐλὴ τῆς κυρίας Βεργῆ ἀκούστηκε πάλι αὐτὸ τὸ τραγουδάκι.

2. «Τὸ παιδί μας, θέλ’ χορό,
τὰ βιολιὰ δὲν εἶναι δῶ,
δποιος πάη νὰ τὰ φέρη,
δώδεκα φλουριὰ στὸ χέρι:

»Τάσταν, τάσταν, τάστανα,

ένα κάδο κάστανα.

»Εφαγε τὰ κάστανα

ἄφσε τὰ δαμάσκηνα.»

Δημοτικό.

3. «Τὸ μωρό τους θὰ γνατεύῃ ἡ Μαρίκα» εἶπε ὁ Λόλος, μόλις ἀκούσε τὸ τραγούδι αὐτό. «Πᾶμε νὰ τὸ ίδουμε κι ἐμεῖς, Λίνα;»

Αὐτὸ ἥθελε καὶ ἡ Λίνα. Κι ἔτρεξαν ἀμέσως τὰ δυὸ ἀδέρφια στὸ σπίτι τῆς γειτόνισσάς τους, τῆς κυρίας Βεργῆ.

4. Κι ἦταν ἀλήθεια. Ἡ Μαρίκα κρατοῦσε ἑνα μωρὸ στὴν ἀγκαλιά της καὶ τὸ χόρευε καὶ τὸ τραγουδοῦσε. Κάποτε καὶ τὸ φιλοῦσε. Τῆς τὸ εἶχε δώσει ἡ μητέρα της, νὰ τὸ κρατήσῃ. Ἐκείνη εἶχε τόσες δουλιές νὰ κάνῃ! Ἡ Μαρίκα πήρε μὲ χαρὰ τὸ ἀδερφάκι της, τὸ σεργιάνιζε στὴν αὐλή τους καὶ τὸ γνάτευε.

5. Πόσο τὴ ζηλεύει ὁ ἀδερφός της, ὁ Φάνης, καὶ τὰ δυὸ τὰ γειτονόπαιδα! «Ἄχ, νὰ μποροῦσαν νὰ κρατοῦσαν κι αὐτὰ τὸ μωρὸ στὴν ἀγκαλιά τους!

Ωστόσο ἡ Μαρίκα τοὺς ἔκαμε τὴ χάρη. Τοὺς τὸ ἔδωσε μὲ τὴ σειρὰ νὰ τὸ κρατήσουν δλοι ἀπὸ λίγο.

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης.

§ 22. Παράξενη ἐρώτηση.

Ποιά εἶναι ἡ μητέρα τοῦ ἀδερφοῦ σας;

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης

§ 23. Ἡ Μαρίκα ἀποκοιμίζει τὸ μωρό τους.

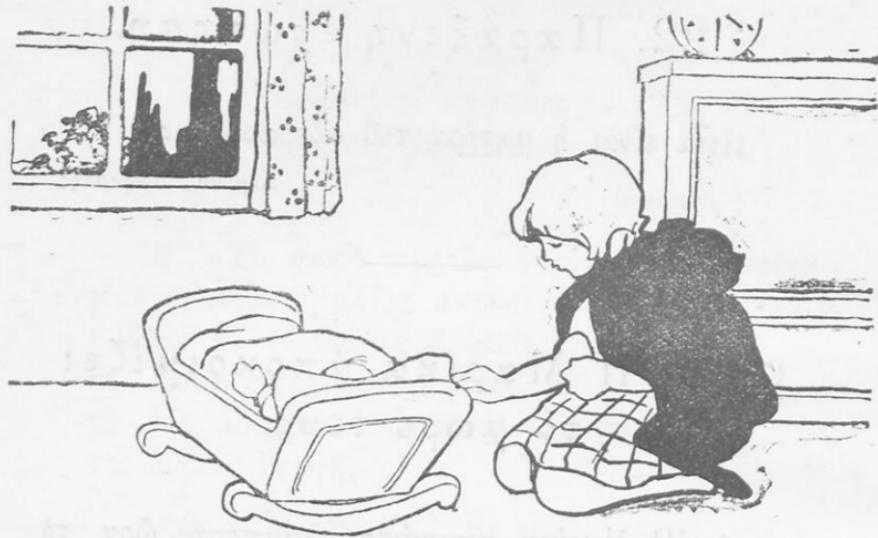
1. Ἡ Μαρίκα σεργιάνισε κάμποση ὥρα τὸ ἀδερφάκι της. "Υστερα ἔκεινο ἄρχισε νὰ γλαρώνη. Ἡ Μαρίκα κατάλαβε, πῶς θέλει νὰ κοιμηθῇ. Τὸ ἔγειρε ἀμέσως στὴν ἀγκαλιά της, καὶ ἄρχισε νὰ τὸ νανουρίζῃ ἔτσι δά:

2. « *Ελα, ὅπνε, ἀγάλι ἀγάλι
στοῦ παιδιοῦ μας τὸ κεφάλι !
*Ελα, ὅπνε, ἀγκάλιασέ το,
καὶ γλυκὰ ἀποκοιμησέ το ! »

Δημοτικό

3. Καὶ σὰν κοιμήθηκε, τὸ ἔβαλε στὴν κούνια του. Μὰ δὲν ἔπαψε κι ἔκει τὸ νανούρισμα ἡ Μαρίκα.

Νά, τί τοῦ τραγουδεῖ τώρα !

« Κοιμᾶται τὸ παιδάκι μας, κι ἐγώ τὸ νανουρίζω,
καὶ τὴν κουνίτσα του κουνῶ καὶ τὸ γλυκομοιμίζω,
Κοιμήσου! ποὺ νὰ σὲ χαρῶ καὶ νὰ σὲ ίδω μεγάλο,
ποὺ νὰ σὲ ίδω καὶ τῆς παντρειᾶς κι ἀκόμα πιὸ
[μεγάλο.]

Δημοτικό.

4. Τὰ βλέπει καὶ τ' ἀκούει αὐτὰ ἡ κυρία
Βεργῇ καὶ χαμογελάει. Τὰ βλέπουν καὶ τ' ἀκοῦν
αὐτὰ ὁ Φάνης, ὁ Λόλος, κι ἡ Λίνα, καὶ ζηλεύουν.
Πῶς ήθελαν νὰ ήξεραν κι αὐτὰ νὰ νανουρίζουν!

Δημοσθ. Ανδρεάδης.

—◎—

§ 24. Ἐνα μάντεμα.

1. Τὸ μωρὸ σὲ λίγο κοιμήθηκε. Τὰ τέσσερα παιδιὰ ἔτοιμάζονταν ν' ἀρχίσουν τὸ παιγνίδι. Τότε ἡ κυρία Βεργῆ φέρνει ἔνα ρόδι, τὸ δίνει στὴ Μαρίκα μαζὶ μ' ἔνα μαχαίρι, καὶ τῆς λέει νὰ τὸ μοιράσῃ ἵσσα σ' ὅλα τὰ παιδιά.

«Ἀν μοῦ θρῆτε κι αὐτὸ τὸ μάντεμα» τοὺς λέει Ὑστερα, «Θὰ σᾶς χαρίσω ἀκόμη ἔνα ρόδι, πιὸ μεγαλύτερο ἀπ' αὐτό.»

—«Ποιό, ποιό εἶναι αὐτὸ τὸ μάντεμα;» ρώτησαν ὁ Φάνης καὶ ἡ Μαρίκα, μ' ἔνα στόμα.

—«Νά, αὐτό, παιδιά!»:

«Χῖλια ἀδέρφια μαζευμένα
σὲ μιὰ κάπα τυλιγμένα.
Τί εἶναι;»

Δημοτικό.

2. Τὰ τέσσερα παιδιὰ πολλὴ ὥρα παιδεύτηκαν νὰ θροῦν αὐτὸ τὸ μάντεμα. Μὰ δὲν τὸ κατώρθωσαν. «Ἄσ εἴτρωγαν καὶ ρόδι. Μήπως τὸ βρήκατ' ἐσεῖς ποὺ δὲν τρῶτε;

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης.

§ 25. Λαχνίζουν γιὰ τὸ «κρυφτό».

1. Εἶναι σκόλη σήμερα. Κι ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς γειτονιᾶς ἔχουν μαζευτῆ στὴν αὐλὴ τῆς κυρα-Θυ-

μιούλαε. Θέλουν νὰ παιξουν τὸ κρυφτό, κι ἄλλα παιγνίδια. Μπορεῖ και νὰ χορέψουν. Ποιός ξέρει!

2. Ἀποφασίζουν νὰ παιξουν πρῶτα τὸ κρυφτό. Ὁ Λάζος σὰ μεγαλύτερος, γίνεται μάνα, ἀρχηγὸς δηλαδὴ τοῦ παιγνιδιοῦ. «Κάνετε δλα κύκλο, νὰ σᾶς λαχνίσω!» φωνάζει τότε.

“Ολα τὰ παιδιά, ἀγόρια και κορίτσια, μεγαλύτερα και μικρότερα, κάνουν ἀμέσως ἐναν κύκλο. Και ὁ Λάζος ἀρχίζει τότε ἔτσι νὰ λαχνίζῃ:

3. «Ἀνέθηκα στὴν πιπεριά,
νὰ κόψω ἐνα πιπέρι,
κι ἡ πιπεριὰ τσακίστηκε
και μούκοψε τὸ χέρι.

Δῶς μου τὸ μαντηλάκι σου,
τὸ χρυσοκεντημένο,
νὰ δέσω τὸ χεράκι μου,
ποὺ τόχω ματωμένο».

Δημοτικό.

4. Τελευταῖος ἔμεινε ὁ Σωτήρης τοῦ μαστρο-Νικόλα, τοῦ μαραγκοῦ. Σὰν εἶδε, πώς θ' ἀναγκαστῇ νὰ ψάχνῃ και νὰ βρίσκῃ τοὺς κρυμμένους, φώναξε ζωηρά:

«Οχι! δὲν τὸ παραδέχομαι. Δὲν εἶναι καλὸ αὐτὸ τὸ λάχνισμα».

— «Ζαξολιάρη!» τοῦ φωνάζει ὁ ἀδερφός του ὁ Τάσος.

— « Ήέρω κι ἄλλο πιὸ καλό, λέει ὁ Λάζος.
Ἐλάτε νὰ σᾶς λαχνίσω ἀκόμα μιὰ φορά ».

5. Τὰ παιδιὰ ξανακάνουν τὸν κύκλο, κι ὁ Λάζος
ἀρχίζει νὰ τοὺς λαχνίζῃ μὲν αὐτὸ τὸ λάχνισμα:

« Ἀνεβαίνω στὴ συκιὰ
καὶ πατῶ στὴν καρυδιά,
πίνω τὸ γλυκὸ χρασί^η,
ἀπ’ τὴν κούπα τὴ χρυσῆ,
καὶ φωνάζω « κούϊ! κούϊ! »
καὶ κανένας δὲ μ' ἀκούει ».

Δημοτικό.

Μὰ καὶ μ' αὐτὸ τὸ λάχνισμα πάλι τελευταῖος
μένει ὁ Σωτήρης. Σὰν τὸ εἶδε αὐτό, ἔπαιψε νὰ
κάνῃ ζαβουλιές καὶ τότε τὸ παιγνίδι ἀρχίσε.

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης.

§ 26. Τὸ κρυφτό.

1. Τὰ παιδάκια παιζούν, τρέχουν,
παιζούν πρόσχαρα κρυφτό.
Τὶ μανία ποὺ τὴν ἔχουν
στὸ τρελὸ παιγνίδι αὐτό!
2. "Ολα κρύθονται μὲ τρέλα,
τὸ καθένα δπου μπορεῖ,
καὶ φωνάζουν: «'Ελα, ἔλα!»
κι ἄλλο τρέχει νὰ τὰ βρῆ.

*Αλ. Μωραΐτης.

§ 27. Τὸ παιγνίδι τῶν φυτῶν.

1. «Φτάνει πιά, παιδιά, τὸ χρυφτό. Τώρα ἀς παιξωμε τὸ παιγνίδι τῶν φυτῶν, γιὰ νὰ ξεκουραστοῦμε κομμάτι». φώναξε ῦστερα ἀπὸ κάμποση ὥρα ὁ Λάζος.

— «Τὶ παιγνίδι εἶναι αὐτό; Ἐμεῖς δὲν τὸ ξέρομε» ἀντίκοψαν τὰ περισσότερα.

— «Νά! Κάθε παιδι θὰ γίνη ἔνα φυτό· ἄλλο ντοματιά, ἄλλο πεπονιά, ἄλλο πορτοκαλλιά, ἄλλο ἑτοῦτο κι ἄλλο ἐκεῖνο. Ὁμως τὸ φυτὸ ποὺ θὰ γίνη τὸ καθένα, νὰ μὴν τὸ ξεχάσῃ. Γιατί, ἀν τὸ ξεχάσῃ ἡ ἀν τὸ λαθέψῃ, θὰ πάθη κάτιτι».

— «Τὶ; τι θὰ πάθη;» ρωτᾶ η Μαρίκα Βεργῆ.

— «Δὲ σᾶς τὸ λέω ἀπὸ τώρα» ἀπαντᾶ ὁ Λάζος.

2. "Ολα δέχονται. Διαλέγει τὸ καθένα ἀπὸ ἔνα φυτό, δποιο θέλει ἄλλος τὸ ἔνα και ἄλλος τὸ ἄλλο, και ἡ Τασία Νεράντζη γίνεται μπαμιά.

Μονάχα ὁ Λάζος δὲ γίνεται τίποτε, γιατὶ εἶναι ἀρχηγός.

3. Κάθονται τότε δλα σὲ σκαμνιὰ και σὲ καρέκλες. Κάνουν ἔνα μεγάλο κύκλο, και ὁ Λάζος στὴ μέση ὅρθιος διατάζει·

«Ν' ἀπλώση ἀμέσως ἡ κολοκυθιά!»

Στὴ στιγμὴ η Μαρίκα Βεργῆ σκύδει κι ἀπλώνει τὰ δυό της χέρια.

— « Ή καστανιά νὰ δέση τὰ κάστανά της! »
'Αμέσως ὁ Λίας, ὁ ἀδερφὸς τοῦ Λάζου, ση-
κώνει καὶ δείχνει τις δυὸς γροθιές του.

— « Νὰ ψηλώσῃ ἡ νεραντζιά! » ξαναφωνάζει ὁ
Λάζος.

Μόλις ἀκούει τὴ λέξη « νεραντζιά » ἡ Τασία
Νεράντζη, ἀμέσως σηκώνεται ὅρθια.

— « Ἐχασες! ἔ! ἔ! ἔχασες, Τασία » φωνά-
ζουν δῆλα τὰ παιδιά. « Ο Φάνης εἶναι νεραντζιά·
ἔσυ ἔχεις γίνει μπαμιά ».

4.— « Ἐπειδὴ λάθεψε ἡ Τασία, θὰ τιμωρηθῇ.
Θὰ ὑποχρεωθῇ νὰ τζιτζιρίσῃ, σὰν τὸν τζιτζηκά,
κι ὑστερά νὰ κάμη καὶ μιὰ γύρα· γιὰ νὰ μάθη
νάχη ἄλλοτε τὸ νοῦ της, δταν παιζῆ » λέει ὁ
ἀρχηγὸς σοβαρά.

« Ανεβάίνει λοιπὸν ἡ Τασία Νεράντζη τότε στὴν
καρέκλα της· κι ἀπὸ κεῖ ἀπανω τζιτζιρίζει, σὰν
τὸν τζιτζηκά :

« τζ ζ ζ ζ! τζ ζ ζ ζ! τζ ζ ζ ζ! » ὑστερά
κατεβαίνει καὶ κάνει καὶ μιὰ γύρα.

Τότε δῆλα τὰ παιδιά τῆς τραγουδοῦν κοροϊ-
δευτικά :

« Νεραντζούλα φουντωτή,
πόγκει ἄδεια κεφαλή
καὶ σὰν τζιτζηκας λαλεῖ,
λάλει καὶ τζιτζιρίζε
καὶ μιὰ γύρα γύριζε! »

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης

§ 28. Μάντεμα.

1. Μόλις τελείωσε γυρίζοντας ἡ Τασία, φώναξε ὁ Λάζος:

«Παιδιά, γιά, ᾁκοῦστε κι ἔνα μάντεμα, κι ἀν μπορεῖτε, βρέστε το!»:

Πετᾶ, χωρὶς νὰ εἶναι πουλί.

Τραγουδεῖ, χωρὶς νάχη φωνή.

Τί εἶναι;»

2. «Τὸ βρῆκα, τὸ βρῆκα!» φωνάζει ἀμέσως χαρούμενη ἡ Τασία. «Εἶναι ὁ κόκορας».

— «Χά χά χά χά!» ξεφωνίζουν τότε δλα τὰ παιδιά».

— «Τί ἀνοησίες λές, Τασία! Ὁ κόκορας εἶναι καὶ πουλί, ἔχει καὶ φωνή· ἔχασες καὶ πάλι».

— «Ἐπειδὴ ἔχασε καὶ δεύτερη φορὰ ἡ Τασία, θὰ ὑποχρεωθῇ νὰ λαλήσῃ σὰν κόκορας τρεῖς φορὲς δυνατά, κι ὅστερα νὰ ξεχωρίση ἀπὸ τὸν κύκλῳ μας»· φωνάζει προσταχτικὰ ὁ ἀρχηγός.

3. Ανεβαίνει λοιπὸν πάλι ἡ Τασία στὴν καρέκλα, καὶ λαλεῖ μὲ τὴν πιὸ δυνατὴν φωνή της φορές. «Κουκουρίκο! κουκουρίκο! κουκουρίκο!» ἐνῶ δλα τὰ παιδιά τῆς τραγουδοῦν κοροϊδευτικά:

«Νεραντζούλα φουντωτή,
πόχει ἄδεια κεφαλή

και σὰν κόνορας λαλεῖ,
λάλει και κοκόριζε
κι ἀπ' τὸν κύκλο χώριζε».

4. 'Ωστόσο τ' ἄλλα τὰ παιδιὰ βρῆκαν τὸ μάντεμα εὔκολα. Τὸ βρήκατε κι ἐσεῖς;

Δημοσθ. 'Ανδρείδης.

§ 29. Τὸ κουτσό.

1. Τὰ παιδιὰ βαρέθηκαν νὰ παιζουν δλοένα τὰ φυτά. Μούδιασαν ἔπειτα κι ἀπὸ τὸ καθισιό. 'Ωστόσο δμως δὲ διαλύθηκαν. *Αρχισαν νὰ παιζουν τὸ κουτσό. Χαρὰ ποὺ τὴν ἔχουν τώρα!

2. «Θὰ χαλάσουν τὰ παπούτσια σας, παιδιά, μὲ τὸ κουτσό και τὰ παπούτσια τώρα εἶναι ἀκριέα» φωνάζει ἡ γιαγιά Βασίλω ἀπὸ τὴ θέση της.

— «Ωρα τους καλή! κι ἀς χαλάσουν!» φωνάζει ὁ Λίας.

— «Ἐγώ, γιαγιά Βασίλω, φορῶ τσαρούχια, δὲν ἔχω νὰ χαλάσω παπούτσια». ξεφωνεῖ ὁ Παῦλος Τζαφέρης και γελώντας ἔξακολουθεῖ νὰ κουτσαίνῃ.

3.—«Τὰ παπούτσια τὰ δικά μου ἔχουν γεοὰ πετσιά, γιαγιά Βασίλω· δὲ χαλοῦν μὲ τὸ κουτσό» λέει και ἡ Ηετρούλα Χωραφά.

Παίζουν το χωτσό

— «Μὲ τὸ κουτσό δὲ χαλοῦν καὶ τὰ δυὸ παπούτσια μονάχα τὸ ἔνα» φωνάζει καὶ ἡ Τασία Νεράντζη.

— «Κι αὐτὸ δχι δλο τὸ παπούτσι· ἡ σόλα του μονάχα» πετιέται καὶ ὁ Λάζος.

— «Τὸ κουτσό! τὸ κουτσό! κι ἀς χαλάσουν καὶ τὰ δυό μας τὰ παπούτσια» ξεφωνίζουν μὲ γέλια ὁ Φάνης καὶ Σωτήρης· καὶ πηδοῦν κούτσα κούτσα καὶ οἱ δυό.

4. "Ομως ἡ γιαγιὰ Βασίλω θυμώνει μ' αὐτὰ τὰ χωρατὰ τῶν παιδιῶν. Ἀρπάζει μιὰ ψιλὴ βεργίτσα καὶ κάνει τάχα, πώς χυμᾶ κατὰ πάνω τους.

Μά, ποῦ νὰ ζυγώσῃ κανένα! Ἐκεῖνα παράτησαν τὸ κουτσό, καὶ χάθηκαν ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς κυρα-Θυμιούλας.

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης.

---

§ 30. Μιὰ παράξενη ἐρώτηση.

Ποιά γερὰ παπούτσια δὲν τὰ φοροῦμε;

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης.

---

§ 31. Ὁ χορὸς ὁ πηδητός.

1. "Εφυγαν τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς κυρα-Θυμιούλας, μὰ δὲ διαλύθηκαν. Χώθηκαν

ἀμέσως δλα στή γειτονική αὐλή τῆς κυρίας Βεργῆ.
Ἐκεῖ σὲ λίγο τόστρωσαν στὸ χορό. Ἡ γιαγιά
Βασίλω ἀπὸ τὸ σπίτι τους ἀκούει τώρα καθαρὰ
καὶ τὸ τραγούδι τὸ χορευτικὸ καὶ τὰ δυνατὰ τὰ
βήματα τῶν παιδιῶν Χορεύουν τὸν πηδητό, καὶ
τραγουδοῦν μαζὶ αὐτὸ τὸ τραγουδάκι :

2. Στὸ χορὸ τὸν πηδητὸ
τὸ χεράκι σου κρατῶ.
Μιὰ ἐκεῖ, μιὰ ἐδῶ,
πῶς μ' ἀρέσει νὰ πηδῶ !
Μιὰ ἐδῶ, μιὰ ἐκεῖ
καὶ μιὰ γύρα ταχτική !

"Οποιος θέλει ἀς γελᾶ.
ὅ χορὸς κρατεῖ καλά.
Μιὰ ἐκεῖ, μιὰ ἐδῶ,
πῶς μ' ἀρέσει νὰ πηδῶ!
Μιὰ ἐδῶ, μιὰ ἐκεῖ
καὶ μιὰ γύρα ταχτική!

Τί τραγούδι, τί χαρά!
ἔλ' ἀκόμα μιὰ φορά!
Μιὰ ἐκεῖ, μιὰ ἐδῶ,
πῶς μ' ἀρέσει νὰ πηδῶ!
Μιὰ ἐδῶ, μιὰ ἐκεῖ
καὶ μιὰ γύρα ταχτική!

---

*Αλλη μιὰ παρακαλῶ
τὸ χορό μας τὸν καλδ.
Μιὰ ἐκεῖ, μιὰ ἐδῶ,
πῶς μ' ἀρέσει νὰ πηδῶ!
Μιὰ ἐδῶ, μιὰ ἐκεῖ
καὶ μιὰ γύρα ταχτική!

*Αλέξ. Καταχουζηνός

---

§ 32. Παράξενες ἐρωτήσεις.

Ποιός εἶναι ὁ πατέρας τοῦ κρασιοῦ; τὸ παιδὶ τῆς
Ἐλιᾶς; ὁ ἀδερφὸς τοῦ σιταριοῦ; καὶ ἡ ἔαδέρφη τῆς
πάπιας;

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης.

Γ'.) Περιμένοντας τη Λαμπρή.

§ 33. Τὰ κουλούρια τῆς γιαγιᾶς.

1. Ζύγωσε ἡ πασχαλιά, ἡ μεγάλη μας γιορτή.
Σήμερα Μεγαλοσάββατο. Ἡ γιαγιὰ Βασίλω παράτησε τὴ ρόκα καὶ τὸ γνέσιμο. Σήμερα ἔχει

ἀλλη, πιὸ σπουδαία, δουλειά. Ζυμώνει, κι δλο
ζυμώνει ἀπὸ τὴν αύγήν.

Ξέρουν τὰ ἐγγόνια της τί ζυμώνει ἡ γιαγιά.
«Ισως ζυμώνει χριστόψωμα γιὰ τὴ Λαμπρή»
θὰ πητε.

«Οχι! Ή γιαγιὰ Βασίλω ζυμώνει σήμερα κου-
λουράκια γιὰ τὰ παιδιά. Γι' αὐτὸ κι ἐκεῖνα εἶναι
δλα γύρω της.

2. «Δικά μας θὰ εἶναι δλα τὰ κουλουράκια,
γιαγιά;» ρωτᾶ ἡ ἐγγονούλα της, ἡ Λίνα, δεύτερη
φορὰ τώρα.

—«Οχι δά, παιδί μου, δλα!» ἀπαντᾶ ἡ για-
γιά. «Θὰ χωρίσωμε καὶ μερικά. Ή Βαγγελίτσα
καὶ ἡ Αγγελική, οἱ φίλες σου, τοῦ Γκίκα τὰ κο-
ριτσάκια, δὲν ἔχουν μήτε μητέρα, μήτε γιαγιά,
νὰ τοὺς ζυμώσῃ κουλουράκια. Νὰ μὴ τοὺς δώ-
σωμε λίγα; Τί Λαμπρή θὰ κάνουν τότε;»

3.—«Καλά, γιαγιά· τοὺς δίνομε λίγα. Μὰ
δὲ μας εἶπες, πῶς θὰ φτιάσης τὰ κουλουράκια
μας σήμερα; δλα σὰν ήλιους;» ρωτᾶ ὁ Λάζος.

—«Θὰ φτιάσω καὶ μισοφέγγαρα, θὰ φτιάσω
καὶ καλαθάκια καὶ ἄγκυρες».

—«Ψαράκια ξέχασες νὰ πῆς, γιαγιά. Μή-
πως δὲ θὰ κάμης;» πετιέται καὶ ὁ Λίας.

—«Θὰ σᾶς κάμω καὶ ψαράκια· θὰ σᾶς κάμω
κι ἀπὸ ἔνα ἀγγελάκι τοῦ καθένα σας» ἀπαντᾶ
ἡ γιαγιά· κι δλο κοντανασσαίνει.

4.—« Ἐμένα, σὲ παρακαλῶ, γιαγιά, νὰ μοῦ
κάμης μιὰ σάλπιγγα μεγάλη » φωνάζει ὁ Λόδος.

— « Μπά, γιατί, Λόδο;

— « Γιὰ νὰ λιώνη λίγη λίγη στὸ στόμα μου
τὴν ὥρα, ποὺ θὰ σαλπίζω ».

— « Χά, χά, χά, τὸ λιχούδη! » λέει ἡ γιαγιά
Βασιλώ, καὶ ξεκαρδισμένη ἀπὸ τὰ γέλια, ἔξακο-
λουθεῖ νὰ ζυμώνῃ τὰ κουλουράκια τῶν ἐγγονιῶν
της... .

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης.

§ 34. Παράξενη ἐρώτηση.

Τὰ παιδιὰ τοῦ σχολείου κάθε μέρα φτιάνουν
χιλιάδες κουλουράκια, μὰ δὲν τὰ τρῶνε. Γιατὶ
τάχα;

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης

§ 35. "Ωσπου νάρθη τὸ ἀρνὶ τῆς Πασχαλιᾶς.

1. Τὰ κουλουράκια ζυμώθηκαν ἐπιτέλους.
Φέρθηκαν καὶ στὸ φοῦρνο, καὶ τώρα ψήνονται.
Τὰ τέσσερα ἀδέρφια δύμως ώστόσο δὲν ἡσυχάζουν.
Εἶναι στὴν αὐλή, κι ὅλο κοιτάζουν κατὰ τὴν αὐ-

λόθυρα. Κάποιον περιμένουν, νὰ ἔρθῃ κι ἐκεῖνος δὲ φαίνεται τόσην ὥρα τώρα.

Περιμένουν τὸν πατέρα τους. Πῆγε νὰ τοὺς φέρη τὸ πασχαλιάτικο ἀρνί, κι ἀκόμη δὲ φάνηκε. Τί κακό!

2. Τότε ὁ Λάζος, γιὰ νὰ διασκεδάσῃ τὴ στενοχώρια του, ψάχνει, βρίσκει μιὰ μακριὰ βέργα καὶ τὴν καβαλικεύει. "Τστερα ἀρχίζει νὰ περνᾶ μπροστὰ ἀπὸ κάθε ἀδέρφι του καὶ τραγουδεῖ τὸ τραγουδάκι: «Καβαλάρης διαβαίνω». Καὶ σὸν τελείωσε αὐτὸ τὸ τραγούδι, πρόσθαλε στ' ἀδέρφια του τὸ μάντεμα αὐτό:

3. Ἀνεβαίνω, ἔξι πόδια·
κατεβαίνω, τέσσερα.

Τί εἶναι;

Κανένα ἀπὸ τὰ ἀδέρφια τοῦ Λάζου δὲ μπόρεσε νὰ βρῇ αὐτὸ τὸ μάντεμα. Ἐσεῖς μήπως τὸ βρήκατε;

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης.

---

§ 36. Ἄλλο μάντεμα.

1. Πῆγε νὰ σκάσῃ ὁ Λίας τότε ἀπὸ τὸ κακό του. Καὶ σκέφτηκε νὰ βρῇ κι αὐτὸς ἔνα μάντεμα,

ποὺ νὰ μὴ μπορέσῃ νὰ τὸ λύση ὁ Λάζος. Μὰ δὲν
ἔδρισκε ἐκείνη τὴ στιγμὴ.

Ἐξαφνα βλέπει πέρα στὴ θάλασσα ν' ἀρμε-
νίζη ἔνα καΐκι. Κάτι! θυμήθηκε τότε· κι ἀμέσως
προτείνει στὸ Λάζο αὐτὸ τὸ μάντεμα:

2. Τρέχει πάει πάει
καὶ στὰ πίσω δὲν κοιτάει.
Τί εἶναι; ;

Δημοτικό.

3. Ὁ Λάζος στὴ στιγμὴ τὸ ἔλυσε. Ἐσεῖς
ποὺ μὲ διαβάζετε;

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης.

§ 37. Μοῦ παράγγειλε τ' ἀηδόνι.

«Ἐγώ δὲν ξέρω μαντέματα. ξέρω δμως ἔνα
τραγουδί. θέλετε νὰ σᾶς τὸ πῶ; φώναξε ὁ Λό-
λος. Καὶ, χωρὶς νὰ τοῦ πῆ κανεὶς «πές το!»,
ἀρχισε νὰ τραγουδῇ αὐτὸ τὸ τραγουδάκι:

Μοῦ παράγγειλε τ' ἀηδόνι
μὲ τὸ πετροχελιδόνι,
νὰ τοῦ φτιάσω τὴ φωλιά του,
μέσα στὰ έκσιλικά του,
νὰ τὴν πλέξω μὲ τὴν τάξη,
γύρω γύρω μὲ μετάξη.

Τοῦ παράγγειλα κι ἐγώ:
«Τὸ μετάξι εῖν' ἀκριβό».

Μοῦ παράγγειλε κι ἐκεῖνο:
«Οσα κάνει, ἐγώ τὰ δίνω».

Δημοτικό.

---

§ 38. «Χελιδόνι μου σπαθάτο».

1. «Ἡ σειρά σου τώρα, Λίνα. Πές κι ἐσύ τὸ
δικό σου τραγουδάκι, κι ἔτσι θάρθη ὁ πατέρας»
εἶπε ὁ Λάζος.

Ἡ Λίνα, ἡ καημένη, δὲν ἤξερε πολλὰ τραγου-
δάκια. «Ενα και μοναχό. Κι αὐτὸ τῆς τὸ ἔμαθε
ἡ γιαγιά της φέτος, μὲ τὸν ἑρχομὸ τῶν χελιδονιῶν.

»Ανοιξε λοιπὸν κι αὐτὴ τὸ στοματάκι της και
τραγούδησε αὐτό:

2. Χελιδόνι μου σπαθάτο,
χελιδόνι τοῦ Μαρτιοῦ,
ἔλα λίγο παρακάτω
ἀπ' τὴ στέγη τοῦ σπιτιοῦ!
νὰ μοῦ πῆς και νὰ σοῦ πῶ,
πόσο, πόσο σ' ἀγαπῶ.

Γ. Σουρής.

§ 39. Παράξενη ἐρώτηση.

Ποιὸ ντουλαπάκι ἀνοίγει καὶ κλείνει, χωρὶς
νάχη πορτόφυλλα, καὶ πότε μιλεῖ καὶ πότε τρα-
γουδεῖ καὶ κάποτε φωνάζει;

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης.

§ 40. «Δὲν πειράζει μιὰ Λαμπρὴ νὰ μὴν ψήσωμε ἀρνί.»

1. Ὁ Λάζος πέτυχε. Μόλις τέλειωσε ἡ Λίνα
τὸ τραγούδι της, ἔφτασε κι ὁ πατέρας.

Κι ἔφτασε Φορτωμένος κάτι στὴν ἀγκαλιά του.

«Καὶ τοῦ χρόνου, παιδιά!» εἶπε· κι ἄφησε
χάμιν ἔνα παρδαλὸν ἀρνάκι.

—«Ἄ! τὸ ἀρνί τῆς Λαμπρῆς!» φώναξαν ὅλα
τὰ παιδιά μὲ μιὰ φωνή.

—«Τί ὅμορφο ποὺ εἶναι!» ἀκούστηκε νὰ λέν
ἀπὸ πέρα ἡ Βάσω, ἡ μεγάλη ἀδερφή.

—«Καὶ τί ώραία ποὺ θὰ γυρίζη αὔριο στὸ
σουβλί!» ἀντιμίλησε ὁ πατέρας.

—«Τί λέσ, καλὲ μπαμπά! Θὰ σφάξωμε τέ-
τοιο ἀρνάκι: εἶπε μὲ παράπονο ὁ Λόλος.

—«Ἀμέ, τί θὰ φάμε αὔριο, Λόλο, Ηασχα-
λιὰ μέρα;»

—«Ἐχομε κουλουράκια» πετάχτηκε ἡ Λίνα.

—«Κι αὐγὰ κόκκινα ἔνα πανεράκι» πρόσ-
θεσε ὁ Ἡλίας.

— « Ή μητέρα ἔπηξε καὶ μιὰ μεγάλη καρδάρα γιαούρτη ». Μᾶς φτάνουν τόσα φαγιά, πατέρα. Νὰ μή τὸ σφάξωμε. « Αφησέ το μας νὰ τὸ μεγαλώσωμε ! » εἶπε καὶ ὁ Λάζος.

2.— « Κάμε τους αὐτὴ τὴ χάρη, πατέρα! φώναξε τότε καὶ ἡ Βάσω. Δὲν πειράζει μιὰ Λαμπρή νὰ μὴν ψήσωμε ἀρνί ».

— « "Ας γίνη τὸ θέλημά σας ! » εἶπε μὲν χαμόγελο ὁ κύρ Ζήσης Καλομοίρης καὶ ξεκίνησε πάλι γιὰ τὴν ἀγορά τώρα γιὰ ν' ἀγοράσῃ ψάρια.

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης.

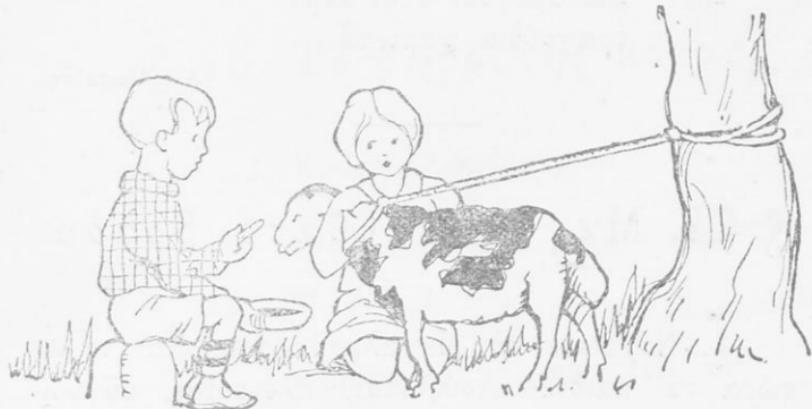
§ 41. Μιὰ παράξενη ἐρώτηση.

Ποιὸ νάναι τὸ ζωντανὸ καραβάκι, ποὺ ἀρμενίζει πάντα χωρὶς πανιά καὶ κατω ἀπ' τὸ νερό;

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης.

§ 42. Γιατί θέλαχε τὸ ἀρνάκι;

1. «Μπέ, μπέ!» φωνάζει λυπητέρα, τόσην ὡρα τώρα, ἕνα παρδαλὸ ἀρνάκι τὸ ἀρνάκι τῶν παιδιῶν τοῦ κύρ Ζήση Καλομοίρη. Ὁ Λόλος καὶ ἡ Λίνα εἶναι κοντά του καὶ τὸ φροντίζουν. Τοῦ δίνουν καὶ νὰ πιῇ νεράκι καθαρό. Ἐκεῖνο δυως οὔτε νὰ φάγη, οὔτε νὰ πιῇ θέλει. Μονάχα θελάζει ὄλοένα πιὸ συχνὰ καὶ πιὸ δυνατά.

2. «Τί ἔχει, γιαγιά, καὶ φωνάζει ἔτσι τὸ ἀρνάκι μας; Λὲς νὰ πονῇ πουθενά; ἡ γιατί τὸ ἔχομε δεμένο;» ρώτησαν τότε τὰ δύο τ' ἀδέρφια τὴν γιαγιά τους.

— «Τὸ χώρισαν ἀπ' τὴν μανούλα του· γι αὐτὸ θελάζει τὸ καημένο τὸ ἀρνάκι μας» ἀπάντησε ἡ γιαγιά, λυπημένη κι αὐτή.

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης.

§ 43. Στὴ βοσκή.

Ἄκούετε τ' ἀρνάκια;
Τί βέλασμα γλυκό!
χτυποῦν τὰ κουδουνάκια
πιὸ πέρα στὸ βουνό.

Καὶ τοῦ βοσκοῦ ἡ φλογέρα
τὸ λάλημα σκορπᾶ,
καὶ σμίγουν στὸν ἀέρα
τραγούδια χαρωπά.

Αλ. Μωραΐτης

§ 44. Μεγαλοσάββατο βράδυ.

1. Νύχτωσε τὸ Μεγαλοσάββατο. Καὶ νὰ τὰ τώρα τὰ παιδιά! Λούζονται, πλένονται, συγυρίζονται· φοροῦν τὰ καλά τους τὰ ροῦχα καὶ τὰ καινούρια τὰ παπούτσια. Ταιριάζουν καὶ τὰ φαναράκια τους.

Σὲ λίγο δλα εἶναι ἔτοιμα. Ἡ καμπάνα δμως δὲν ἀκούεται ἀκόμη. Καὶ ἡ Λίνα μὲ τὸ Λόλο ἄρχισαν νὰ γλαρώνουν. Τὸ εἶδε αὐτὸ ἡ γιαγιά καὶ φώναξε: «Παιδιά, νὰ ἔτοιμάστε ἀπὸ τώρα καὶ τὶς περδίκες σας! Κι ἐγὼ θὰ σᾶς πῶ ἐνα παραμυθάκι»

— «Σ' εύχαριστοῦμε, γιαγιά, γιατί μᾶς τὸ θύμισες. Σ' εύχαριστοῦμε καὶ γιὰ τὸ παραμύθι, που θὰ μᾶς πῆς» εἶπε ὁ Λάζος· κι ἔτρεξε μὲ τὰ ἀδέρφια του στὸ ντουλάπι. Πήραν, τὸ καθένα, ἀπὸ ἐνακόκκινο αὐγό· πήραν καὶ λίγο ἀγιοκέρι, κι ἀρχισαν νὰ σκεδιάζουν τις περδίκες τους.

3. Η γιαγιά, συγυρισμένη, ἀρχισε τότε νὰ τοὺς λέην αὐτὸ τὸ παραμύθι:

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης

§ 45. Τὸ δῶρο τῆς κότας.

1. Κρυσταλλωμένο χιόνι
καὶ παγωνιά.

«Ἐνας φτωχὸς κρυώνει
σὲ μιὰ γωνιά.

—
«Στὸ φτωχικό μου» τοῦ 'πα,
«δέξου ναρθῆς,
νὰ φῆμε λίγη σούπα,
νὰ ζεσταθῆς».

2. Πάω στὸ κοτέτσι πρῶτα,
δλος χαρά,
καὶ λέγω στὴν κότα:
«Καλὴ κυρά,

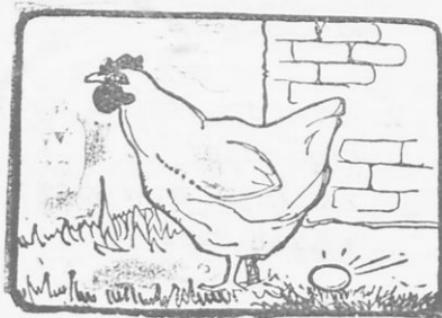
»Τὸ φαγητὸ πλησιάζει
πεινῶ κι ἐγώ,
ἡ σούπα μέσα θράζει,
καὶ θέλω αὐγό.

»γιατὶ τὸ φτωχικό μου
τὸ φαγητὸ
μ' ἔνα φτωχὸ τοῦ δρόμου
θὰ μοιραστῶ».

3. Σὰν τάχουσε ἡ καημένη,
φωλιάζει νά!
μὲς στ' ἄκερα κρυμμένη,
καὶ τί γεννᾶ;

»Ἐκαμε αὐγὸ πετράδι,
διαμαντικό,
ποῦχε ἀσημένιο ἀσπράδι,
χρυσὸ κροκό.

Zor. Παπαντωνίου

§ 46. Τρεῖς ἀπορίες τοῦ κυρίου Καλομοιρή.

1. Τὴ στιγμὴ ποὺ τελείωσε ἡ γιαγιὰ τὸ παραμύθι τῆς, ἀρχισε νὰ χτυπᾶ ἡ πρώτη καμπάνα: ντάγκ ντάγκ! ντάγκ ντάγκ!

Τὰ παιδιὰ πετάχτηκαν ἀπὸ τὶς θέσεις τους.

«Μὴ θιάζεστε, παιδιά!» εἶπε τότε ὁ πατέρας τους. «Ωσπου νὰ χτυπήσῃ καὶ ἡ τρίτη καμπάνα, ἔχομε καιρό. Γιά, λύστε μου αὐτὲς τὶς ἀπορίες:

2. α. «Ποιά γλῶσσα χτυπάει τὰ μάγουλα, καὶ τὰ χτυπήματά της ἀκούονται σὲ δὴ τὴ γειτονιά;»

β. Ποιό σπίτι καὶ τὴν ἡμέρα ἀκόμη τὸ φωτίζουν;

γ. Ποιό μεγάλο καὶ ώραῖο σπίτι δὲν ἔχει νοικοκύρη;

3. 'Ο Λάζος ἔλυσε ἀμέσως καὶ τὶς τρεῖς αὗτὲς ἀπορίες τοῦ πατέρα του. Μπορεῖτε κι ἐσεῖς νὰ κάμετε τὸ ἵδιο;

Δημ. σθ. Ἀνδρεαδης.

Δ') Πασγάλιά.

§ 47. Χτυποῦν οι καμπάνες.

1. Οι καμπάνες ἔξακολουθοῦν ἀκόμη
νὰ χτυποῦν.

Οι Χριστιανοί, ποὺ τις ἀκοῦν, συγυρίζονται γρήγορα· παιρνουν ἀπὸ ἑνα κερὶ στὸ χέρι,
καὶ τραβοῦν γιὰ τὴν ἐκκλησιὰ τῆς γειτονιᾶς των.

Νά, ὁ κύρο Ζήσης Καλομοίρης μὲ δλους τοὺς
δικούς του! Νά, κι ὁ κύρο Στάμος Βεργής μὲ τὸ
γέρο τὸν πατέρα του, μὲ τὴ γυναικα του καὶ
τὰ δυὸ παιδιά του! Πᾶνε μαζί. Θά εἶναι κι ἄλλοι
γειτόνοι παραμπρὸς κι ἄλλοι παραπίσω μὰ
μὲς στὸ σκοτάδι δὲ διαχρίνονται.

2. Τὰ παιδιὰ δλα μὲ τὰ φαναράκια στὰ χέρια· οἱ μεγάλοι μὲ τὰ κεριὰ καὶ μὲ τὰ φώσφορα.
Τὰ κεριὰ θὰ τ' ἀνάψουν, δταν ἀκούσουν στὴν αὐλὴ τῆς ἐκκλησίας τὸν παπὰ νὰ φωνάζῃ: «Δεῦτε

λάθετε φώς!» Και τὰ φώσφορα θὰ τὰ κάψουν,
ὅταν τὸν πρωτακούσουν νὰ ψέλνη τὸ «Χριστὸς
ἀνέστη».

«Αχ, νὰ ξμασταν κι ἐμεῖς ἔκει καὶ νὰ βλέ-
παμε τὴν Ἀνάσταση!»

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης

§ 48. Ἡρθε πάλι Πασχαλιά.

1. «Οταν τελείωσε ἡ λειτουργία, ὁ κύρος Ζή-
σης Καλομοίρης καὶ ὅλοι οἱ δικοὶ του γύρι-
σαν χαρούμενοι στὸ σπίτι τους. Ἔφαγαν τὴν

μαγειρίτσα, τσούγκρισαν συναμεταξύ τους τὸ
κόκκινο αὔγό, τραγούδησαν πολλὲς φορὲς τὸ «Χρι-
στὸς ἀνέστη» κι ὑστερα κοιμήθηκαν ἵσαμε τὸ

προι. Και σὰν ξύπνησαν, τὰ παιδιά ἀρχίσαν νὰ τραγουδοῦν αὐτὸ τὸ τραγουδάκι:

2. Ἡρθε πάλι Πασχαλιά,
μὲ ἀγάπη καὶ φιλιά,
μὲ αὔγο καὶ μὲ ἀρνί.
Χαίρετε, Χριστιανοί.

Τί φορέματα καλά!
τί γλυκισμάτα πολλά!
τί τραγούδι καὶ φωνή!
Χαίρετε, Χριστιανοί!

Αγνώστου.

§ 49. «Αἰ, αἰ, τοῦ λόγου σου!»

1. "Εξω ἀπὸ τὴν ἐξώπορτά τους, στὸ δρόμο,
ἔπαιζε μιὰ μέρα ἡ Σταματούλα, ἡ κόρη τῆς
κυρα-Γάσαινας, τῆς μυλωνοῦς. "Επαιζε μὲ τοὺς
βόλους μόνη της.

Τότε πέρασε ἀπὸ κεῖ κοντὰ ἔνας καλοφορε-
μένος κύριος καὶ, χωρὶς νὰ προσέξῃ, τῆς πατη-
σε ἔνα βόλο.

2. «Αἰ αἰ, τοῦ λόγου σου!» φώναξε ἀμέσως
ἡ Σταματούλα θυμωμένη στὸν καλοφορεμένο

χύριο. « "Οταν διαβαίνης, δὲν κοιτᾶς ποῦ πατεῖς;
Μου πάτησες τὸ βόλο μου".

— « Νὰ μὲ συχωρέσῃς, κοπέλα μου » ἀπάντησε ὁ καλοφορεμένος χύριος. « "Αλλη φορά θὰ προσέχω ποῦ πατῶ, δταν διαβαίνω. Μὰ κι ἐσὺ νὰ μάθης νὰ φέρνεσαι καλύτερα στοὺς μεγαλύτερούς σου" κι ἔφυγε θυμωμένος πολύ.

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης.

---

§ 50. Παράξενη ἐρώτηση.

Ποιό πρᾶμα εἶναι ἄλλοτε μακρὸν κι ἄλλοτε κοντό· πότε πλατὺν και πότε στενόν· ἄλλοτε ἵσιο κι ἄλλοτε στραβόν· πότε καθαρὸν και πότε γεμάτο λάσπες;

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης.

---

§ 51. Βγῆκε τὸ φεγγάρι!

1. Βράδιασε! Αὐτὴ τὴν ὥρα ὁ Τάσος και ὁ Σωτήρης, τοῦ μαστρο-Νικόλα τοῦ μαραγκοῦ τὰ παιδιά, ἔρχονται ἀπὸ τὴν ἔξοχήν Κουβαλοῦν κλαρὶ γιὰ τὴν κατσίκα τους. Εἶναι φορτωμένα και κουρασμένα. Δὲ βλέπουν και καλὰ γὰ περπατοῦν. Σκοτείνιασε πολύ. Γι' αὐτὸ κι εἶναι στενοχωρεμένα· δὲ μιλοῦν διόλου.

2. Ήξαφνα προθάλλει ἀπὸ τὸ ἀντικρίνῳ θουνὸ τὸ φεγγάρι. Εἶναι όλόγεμο καὶ πολὺ φωτεινό. Τὰ δυὸ ἀδέρφια ὅλέπουν καθαρὰ τώρα ἔκει ποὺ περπατοῦν. Καὶ νά! στὴ στιγμὴ φεύγει ἡ στενοχώρια τους· κι ἀρχίζουν πάλι νὰ μιλοῦν καὶ νὰ γελοῦν. "Τσερ' ἀπὸ λίγο, κοιτώντας πάντα τὸ φεγγάρι, ἔφτασαν σπίτι τους χαρούμενα.

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης

§ 52. Τὸ φεγγαράκι.

Φεγγαράκι σιγανό
πλέει μές στὸν οὐρανό,
σὰν ταψάκι φωτεινό.

Σὰν καντίλι κάθε βράδυ,
δίχως ἄναμμα καὶ λάδι,
φέγγει μέσα στὸ σκοτάδι.

"Ηθελα νὰ τὸ κρατῶ
σὰν τὸ τόπι μου κι αὐτό,
δῶ κι ἔκει νὰ τὸ πετῶ.

Μὰ ποτὲ σωστὸ δὲ μένει·
μιὰ τρανεύει, μιὰ μικραίνει·
δὲν ἡξεύρω τί παθαίνει.

Γ. Βιζυηνός.

§ 53. Παράξενη ἐρώτηση.

Εἴδατε ποτέ σας κανένα κεφάλι νὰ περπατῇ
στὸν ἀέρα, νὰ σᾶς βλέπῃ καὶ νὰ γελᾷ;

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης,

ΣΤ') Καὶ πάλι στὴν αὐλὴ.

§ 54. «Γελάστηκες, γιαγιά!»

1. Τὰ τέσσερα ἀδέρφια εἶναι στὴν αὐλὴ τους καὶ παιζούν. Ἡ γιαγιὰ καθισμένη σὲ σκαμνί, γνέθει μὲ τὴ ρόκα της. Ὁ ἥλιος καίει, γι' αὐτὸ ἔχει γυρισμένη τὴν πλάτη κατὰ τὴν αὐλὴ. Ἔξαφνα ἔκεινη τὴ στιγμὴ ἀκούστηκε μιὰ πολὺ ψιλὴ φωνή: «Κι κι κι κι!» Ἡταν τὸ κοκοράκι τους, ποὺ πρωτολαλοῦσε.

— «Κικιρίκο!» ἔκαμε καὶ ὁ Ἡλίας, μὲ ψιλὴ φωνή, γιὰ νὰ κοροϊδέψῃ τὸ κοκοράκι.

— «Κοκορίκοοο!» ἔκαμε κι ὁ Λάζος μὲ τὴν πιὸ χοντρὴ φωνή· ἀπαράλλαχτα σὰγ τὸν κόκορα τῆς κυρίας Βεργῆ.

2.—«Ξοὺ ξοὺ ξού!» φώναξε τότε ἡ γιαγιὰ Βασίλω. «Στὴν αὐλὴ σας νὰ πᾶτε νὰ λαλῆστε! Ἐκεῖ καὶ νὰ φᾶτε!» Καὶ στὴ στιγμὴ σηκώνεται ἀπὸ τὴ θέση της, ἀρπάζει τὸ μπαστούνι καὶ τρέχει νὰ διώξῃ τὰ ξένα κοκόρια. Μ' ἀντὶς γιὰ κοκόρια, δλέπει τὸ Λάζο, τὸν Ἡλία, τὸ Λόλο καὶ τὴ Λίνα.

«Γελάστηκες, καλὲ γιαγιά. Ἐμεὶς λαλήσαμε, σὰν τὰ κοκόρια».

— «Ἄς γελιέμαι ἔτσι· δὲν πειράζει, παιδιά μου»· καὶ γάιδεψε, ἀπὸ ἕνα ἕνα, ὅλα τὰ ἐγγονάκια της.

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης.

§ 55. Η κλωσα.

«Κλό κλό κλό!» μ' ἔνα θυμὸ^ν
στὴν αὐλὴ γυρνᾶ ἡ κλωσα,
μὲ τὸ φουσκωτὸ λαιμὸ
καὶ μὲ τὰ παιδιά τὰ τόσα.

—
«Κλωσα, φίλη μου παλιά,
τί θυμώνεις, σὰ ζυγώνω;
Δέ σ' ἀγγίζω τὰ πουλιά,
μόνο σοῦ τὰ καμαρώνω.

—
»Μιὰ τὰ κράζεις τρυφερά,
κάτι πούθρες νὰ μοιράσουν,
μιὰ ἀποκάτω ἀπ' τὰ φτερά
τὰ σκεπάζεις, νὰ ήσυχάσουν».

Γ. Βιζυγήνος.

§ 36. Γιατί γαύγιζε ή Ρόζω;

1. «Γαύ γαύ! γαύ γαύ!» φωνάζει τόσην ώρα τώρα ένα σκυλί. Είναι ή Ρόζω. τοῦ κύρ Ζήση. Καλομοίρη ή σκύλας και γαυγιζει ἀγριεμένα μιά γάτα, που είναι ἀπάνω σ' έναν τοῖχο.

«Μὰ γιατί τάχα νὰ τὴ γαυγιζη ἔτσι αὐτὴν τὴ γάτα ή Ρόζω;» μπορεῖ νὰ ρωτήσῃ κανένα παιδί. Νά γιατί:

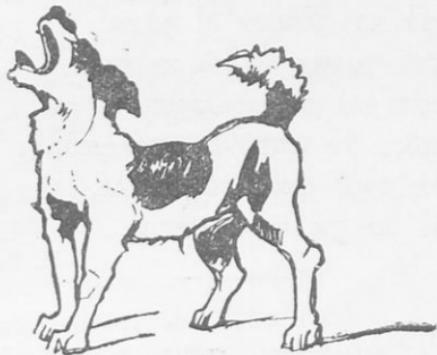
2. Ή γάτα αὐτὴ δὲν είναι ή Ψιψίνα τῆς κυρα-Θυμιούλας, τῆς Καλομοίραινας. Είναι ο Ψιψίκος τῆς κυρα-Νεράντζαινας. Καθάριζε ψάρια ἐκείνη τὴν ώρα ή κυρα-Θυμιούλα. Ο Ψιψίκος τὰ μυρίστηκε ἀπὸ τὸ σπίτι τους· κι ἔφτασε στὴ στιγμὴ στὸ μαγερειὸ τῆς κυρα-Θυμιούλας.

Και δὲ φτάνει ποὺ ἥρθε ἀπροσκάλεστος σὲ ξένο σπίτι· ἀρπάξε κιόλας κι ἔνα ψαράκι ἀπὸ τὴν πιατέλα τῆς κυρα-Θυμιούλας. Τὸν εἶδε ἀπὸ μακριά ή Ρόζω και τὸν κυνήγησε. Ποὺ νὰ τὸν πιάση δύως! Ο Ψιψίκος σκαρφάλωσε στὸν τοῖχο· και καθισμένος ἐκεὶ ψηλά, κοιτάζει κοροϊδευτικὰ τὴ Ρόζω.

Γι' αὐτὸ γαυγιζει τόσην ώρα ή Ρόζω ἀγριεμένα. «γαύ γαύ, γαύ γαύ! Θέλει νὰ τοῦ πῆ τοῦ Ψιψίκου: «Θὰ σὲ πετύχω καμιὰ μέρα σπίτι μας· και τότε θὰ σὲ διορθώσω γιὰ καλά. "Εννοια σου».

Δημοσθ. Ανδρεάδης.

§ 57. Ο φύλακας τοῦ σπιτιοῦ.

Κάθε νύχτα στὴν αὐλὴ
«γαύου γαύου!» τὸ σκυλί,
ἡ Ροζούλα μας, γαυγίζει.
Τοῦ σπιτιοῦ μας δῶ αὐτὴ¹
εἶναι φύλακας πιστή·
ποιός δὲν τὸ γνωρίζει;

Κεῖ Ψηλὰ τ' ἀφεντικὰ
κοιμηθήκανε γλυκά·
—πέρασε ἡ ὥρα.—
Τὸ γνωρίζει τὸ σκυλί
κι ἀγρυπνάει στὴν αὐλὴ
«γαύου γαύου» τώρα·

γιὰ νὰ ξέρουν οἱ κακοὶ,
ποὺ γυρίζουν δῦ κι ἐκεῖ
κάτι νὰ σουφρώσουν,
πῶς, ἀν μποῦνε στὴν αὐλή,
θὰ τοὺς φάη τὸ σκυλί,
δὲ θὰ τὴ γλιτώσουν.

Γ. Βιζυηνός.

Z') Τί γίνεται στὴ γειτονειά;

§ 58. Τί κάνει ἡ Λιλίκα τῆς κυρίας Πούλου;

Στὸ σκαμνὶ ἀνεβασμένη,
στὸ τραπέζῃ τῆς σιμά,
ἡ Λιλίκα μας σκυμμένη,
μὲ τῆς κοῦκλες πολεμᾶ.

•Αλλης δένει τη σκουφίτσα,
αλλης λύνει τὰ μαλλιά,
σ' άλλη θάξει μιὰ καρφίτσα,
σ' άλλη κάνει μιὰ θηλιά.

«Αἱ. κυρίες μου! τοὺς χράζει·
τί εἶνι αὐτὴ ἡ τεμπελιά;
καθιστὸ πολὺ πειράζει·
σηκωθῆτε, καὶ δουλειά!

»Θὰ μᾶς ἔρθουν ἐπισκέψεις·
έτοιμάστε τὸ γλυκό!
Σύ, τὸ δίσκο νὰ παστρέψης,
σύ, νὰ εἴσαι γυνωστικό.

»Κι ἐσύ, ἔλα στὰ μυαλά σου,
δεσποινίδα μου, γιατὶ
παίρω πίσω τὰ παπά σου
καὶ σὲ κλείνω στὸ κουτί».

Ηλ. Τανταλίδης.

§ 59. Παράξενη ἐρώτηση.

Τὴ στιγμὴ, ποὺ ἡ Λιλίκα ἔμπηγε τὶς καρφίτσες στὶς κούκλες της, τὴ φώτησε ἡ μητέρα της:
«Ξέρεις, Λιλίκα, κανένα κεφάλι, ποὺ δὲν ἔχει
μήτε μάτια, μήτε στόμα, μήτε αὔτιά, μήτε μαλλιά;»

· Ή Λιλίκα στὴν ἀρχὴ τάχασε. "Υστερα σκέψης λίγο και τὶ βρῆκε. Ποιό νάνε τάχα αὐτὸ τὸ παράξενο κεφάλι;

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης.

§ 60. Ἄλλη παράξενη ἐρώτηση.

"Οταν βρῆκε ἡ Λιλίκα αὐτὸ τὸ παράξενο κεφάλι, ἀκουμποῦσε στὸ τραπέζι της. Σὰν τὴν εἶδε ἡ μητέρα της, τῆς ἔκαμε ἄλλη μιά, πιὸ παράξενη, ἐρώτηση· αὐτή:

«Τίνος τὰ πόδια δὲν ἔχουν μήτε δάχτυλα, μήτε φτέρνα;»

Αὐτὸ τὸ βρῆκε στὴ στιγμὴ ἡ Λιλίκα. Ἐσεῖς ποὺ μὲ διαβάζετε;

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης.

H') Στὸ περιβόλι.

§ 61. Ἡ μηλίτσα τοῦ περιβολιοῦ μας.

Μιὰ μηλίτσα φουντωτή,
μὲς στὸν κῆπο φυτεμένη,
στέκεται καμαρωτή,
ἀπὸ μῆλα φορτωμένη.

Ο παππούς και η γιαγιά
κάθε μέρα την ποτίζουν,
κι όμορφαινει η μηλιά
και τα μῆλα κοκκινίζουν.

Μα κι έγώ τους θοηθῶ...
Στη μηλίσσα μας πηγαίνω,
την κοιτῶ, τη λαχταρῶ,
κι ἀπ' τα μῆλα της χορταίνω.

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης

§ 62. Τὰ κεράσια τῆς κερασιᾶς μας.

«Καλὸ εἶναι τὸ τυρί, τὸ μέλι και τὸ γάλα,
μὲ φρέσκο βούτυρο ή φέτα μου ἀλειμμένη,
Ζεστὴ Ζεστὴ τυρόπιτα, καλοψημένη,
τὰ μακαρόνια, ὁ κεφτές και τόσα ἄλλα...»

Μ' ἀπ' ὅλα πιὸ πολὺ σ' ἐμένανε τὰ φροῦτα
μ' ἀρέσουνε: τὰ μῆλα, σῦκα και σταφύλια,
τ' ἀχλάδια, τὰ ροδάκινα, και μὲς στὰ χιλια,
τὰ κόκκινα και τραγανὰ κεράσια ἔτοῦτα.

Δημοσθ. Ἀνδρεάδης.

Θ') Τὰ παιδιά τοῦ σχολείου στὴν ἔξοχή.

α') Ξεκινοῦν ἀπὸ τὸ σχολεῖο.

§ 63. Τὸ τύμπανο χτυπᾶ.

1. Μεριάστε! ἔνα κι ἔνα,
διαβαίνουν τὰ παιδιά.
μὲ πόδια φτερωμένα,
μὲ φλόγα στὴν καρδιά.

Τὸ τύμπανο χτυπᾶ: παπάν παπάν,
τὰ δασκαλόπαιδα περγοῦν καὶ πᾶν.

Στ. Σπεράντζας.

6') Βλέπουν ἀπὸ ραχοὶ τὴν θάλασσα.

§ 64. «Νά την ἡ θάλασσα!»

Νά την νά! ἡ θάλασσα!...
Μὲ ξυπόλυτα ποδάρια,
μὲ κουβάδες καὶ μὲ φτυάρια
ἐμπρὸς δλα τὰ παιδιὰ
στὴ χρυσὴ τὴν ἀμμουδιά!

Βότσαλα νὰ μάσωμε,
μ' ἄμμο ἔκει νὰ φτιάσωμε
σπίτια τρίπατα, μεγάλα,
σὰν κι αὐτὰ νὰ μήν εἶναι ἀλλα.

Γαλάτ. Καζαντζάκη,

γ') Κοντὰ στὸ ποταμάκι.

§ 65. Οἱ βαθραῖοι.

'Ακοῦς, ἀκοῦς
τοὺς βαθραῖούς;
Χὰ χὰ γελοῦνε,
μᾶς περιγελοῦνε,

ξεκαρδισμένοι
σὰ μεθισμένοι.
Χὰ χά! χὰ χά!
μπακουά, μπακουά!

Κάνουν βαθιές
μακροβούτιές,
τὴ ράχη λιάζουν
καὶ κουβεντιάζουν,
καὶ πέφτουν πάλι
μὲ τὸ κεφάλι.
Χὰ χά! χὰ χά!
μπακουά, μπακουά!

Συλλ. Παπαντωνίου.

§ 66. Ὁ γορός τῆς γελώνας.

Μιὰ φορά κι ἔναν καιρὸ
ἔστησε ὁ λαγός χορό,
τὸ τζιτζήκι τραγουδοῦσε
μὲ φωνὴ μελωδική,
κι ὁ λαγός χαροπηδοῦσε,
κι δλοι θάμαζαν ἐκεῖ.

Μιὰ γελώνα τὸν θωρεῖ
καὶ ζηλεύει καὶ θαρρεῖ,

πώς χορὸς κι ἔκεινη ξέρει,
καὶ φωνάζει στο λαχό:
«Ἐλα πιάσε μου τὸ χέρι,
καὶ σ' ἀκολουθῶ κι ἐγώ!»

Ο λαγός καιρὸς δὲ χάνει
ἀπ' τὸ πόδι της τὴν πιάνει,
μέσα στὸ χορὸ προβαίνει
καὶ τὴ σέρνει καὶ γελᾷ.
Μὰ ἡ χελώνα φορτωμένη
πέφτει καὶ κατρακυλᾷ.

Ιωάν. Πολέμης

§ 67. Ποντικὸς σαμαρωμένος.

Φορτῶσαν ἔναν ποντικὸ^ν
ἐννιὰ κιλὰ ρεβίθια,
κι αὐτοῦ στὰ μεσοσάμαρα
σαράντα κολοκύια.

Τὰ κολοκύια εἶχαν νερὸ
καὶ τὸ νερὸ θατράχια,
καὶ τὰ θατράχια λάλαγαν,
κι ὁ ποντικὸς ἐσκιάχτη,
καὶ τὸ φορτιό του τόριξε
καὶ πιλαλώντας φεύγει.

Μέσα στ' ἀμπάρια τρύπωσε,
κι ἡ μάνα του τοῦ λέει:
« ποῦ πᾶς, παιδάκι μ' πόντικα,
ποῦ πᾶς, καλὲ Ζαφείρη; »
« Πάγω στὴν Πόλη γι' ἄρματα,
καὶ στὴ Φραγκιὰ γιὰ ρούχα ».

Δημοτικό.

§ 68. Ἡ βελόνα.

Ἐνας ὕργωνε τὴ στάχτη
καὶ βρῆκε μιὰ ἔελόνα,
στὸν ὕμο του τὴ φόρτωσε,
στὸ σιδερὸ τὴν πάει.
« Χαλκιά, πιάσε, ξεφόρτω με,
πάρε κι ἄλλους πέντ' ἔξι
κι ἄναψε τὰ καμίνια σου
τραγὸ ὑγὶ νὰ φτιάσης.

Δημοτικό.

§ 69. Ὁ καραβοκύρης.

« Ο ποντικός ἐπήδησε
ἀπὸ τὸ παραθύρι,
κι ἡ μάνα του τὸν ἔκραζε.
« Ποῦ πᾶς, καραβοκύρη; »

« Πάγω νὰ φέρω μάρμαρα,
νὰ χτίσω ἔναν πύργο,
νὰ έλω τὰ παιδάκια μου,
νὰ μήν τὰ τρῶν οἱ ψυλλοὶ.

Δημητρικό.

ΙΑ') Καὶ πάλι στὸ σπίτι.

§ 70. «Καληνύχτα φεγγαράκι!»

Καληνύχτα, φεγγαράκι!
Φεύγεις; στὸ καλό!
πάω κι ἐγὼ νὰ γείρω ἀγάλι
στ' ἀσπρο μου τὸ προσκεφάλι,
τὸ ἀπαλό.

Στέλ. Σπ. εάντζας.

Τέλος τοῦ Β' μέρους
τοῦ «Νέου» ἀλφαριθμητικοῦ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Χειριδονάκι μου γλυκό (ποίημα)	3	§ 38. «Χειριδόνι μου σπαθάτον (ποίημα)	40
2. Χειριδόνισμα (ποίημα)	4	§ 39. Παράξενη έρωτηση	41
3. Μάντεμα.....	5	§ 40. «Δέν πειθάζει μιά Λαμπρή νύ μήν ψήσωμε άρνι»	41
4. Θέ το ληθτε	5	§ 41. Μιά παράξενη έρωτηση	42
5. Τί θά κάμη το πουλί;	6	§ 42. Γιατί βέλαζε τό άρνάκι;	43
6. «Μή τώ κάνετε αύτό, μητέρα!».....	7	§ 43. Στή Βοσκή (ποίημα)	44
7. «Κινητίσκου, γειτόνου!».....	8	§ 44. Μεγαλοσάββατο θράδιο	44
8. Μάντεμα	9	§ 45. Τὸ δόρο τῆς κότας (ποίημα)	45
9. «Τίλε, ποῦθε ἔρχεσαι;»	10	§ 46. Τρεῖς ἀπορίες τοῦ κυρίου Καλομόρη	47
10. Μάντεμα	11	§ 47. Χτυπούν οι καμπάνες	48
§ 11. «Η χρυσή καντίλα (ποίημα)	12	§ 48. Ἡρέ πάλι Πασχαλίχ. (π.)	47
12. Παράξενη ἔρωτηση	12	§ 49. «Αἴ, αἴ, τού λόγου σου!»	50
§ 13. «Η πίτα τῆς γιαγιάς	13	§ 50. Παράξενη έρωτηση	51
§ 14. Μάντεμα	14	§ 51. Βγήκε τό φεγγάρι	51
15. «Όχι δα, τόσο λιγούσδα!»	14	§ 52. Τὸ φεγγαράκι (ποίημα)	53
16. «Ο καημός τῆς Ψιύλνας	15	§ 53. Παράξενη έρωτηση	53
17. Μιά ἔρωτηση	16	§ 54. «Γελάστηκες, γιαγιά!»	54
18. «Τὸ κατσικάκι ν' ἀρμέξωμε;»	17	§ 55. «Η κλωσσα (ποίημα)	55
19. Τὸ κατσικάκι μαξ (ποίημα)	18	§ 56. Γιατί γιανγίζε ή Ρόζω;	56
20. Παράξενη έρωτηση	19	§ 57. «Ο φύλακας τοῦ σπιτιού	57
§ 21. «Η Μαρία ντάντεύει τό μωρό τούς	19	§ 58. Τί κάνει η Λιλίκα τής κυρίας Παύλου; (ποίημα)	58
§ 22. Παράξενη ἔρωτηση	21	§ 59. Παράξενη έρωτηση	59
23. «Η Μαρία ἀποκοιμίζει τό μωρό τούς	21	§ 60. «Αλλή παράξενη έρωτηση	60
§ 24. «Ενα μάντεμα	23	§ 61. «Η μηλίτσα τοῦ περιβολιού μας (ποίημα)	60
25. Λαχνίζουν γιατί τό ικρυφτό	23	§ 62. Τὰ κέρασια τῆς κερασίνης μας (ποίημα)	61
26. Τὸ κρυφτό	26	§ 63. Τὸ τύμπανο χτυπᾶ (ποίημα)	62
27. Τὸ παιγνίδι τῶν φυτῶν	27	§ 64. «Νά την ή θάλασσα!» (ποίημα)	63
28. Μάντεμα	28	§ 65. Οι βαθείσκοι (ποίημα)	63
29. Τὸ κουτσό	29	§ 66. «Ο χορός τῆς χελώνας (ποίημα)	64
30. Μιά παράξενη έρωτηση	30	§ 67. Ποντικός σαμαρωμένος (ποίημα)	65
31. «Ο χορός ὁ πηδητός	30	§ 68. «Η βελόνα (ποίημα)	66
32. Παράξενες έρωτήσεις	34	§ 69. «Ο καραβοκύρης (ποίημα)	66
33. Τὰ κουλούρια τῆς γιαγιάς	35	§ 70. «Καληνύχτα, φεγγαράκι!»(π.)	67
34. Παράξενη έρωτηση	37		
35. «Ωσπου νύθη τὸ ἄρνι τῆς Πασχαλίας	37		
36. «Άλλο μάντεμα	38		
37. Μου παράγγειλε τὸ ἄρδνι	39		

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείον
Παιδείας και Θρησκευμάτων

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10/9/29

Ἄριθ.] Πρωτ. 44451
] Διεκπ.....

Πρὸς
τὸν κ. Δημ. Ἀνδρεάδην

Ἀνακοινοῦμεν ὑμῖν ὅτι δ' ἡμετέρας ταυταρίθμου ἀποφάσεως, ἐκδόθείσης τῇ 7ῃ Σ)βρίου 1929 καὶ αὐθημερὸν καταχωρισθείσης ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 99 (τεῦχος Β'). φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως, ἐνεκρίθη τὸ ὑφ' ὑμῶν συγγραφὲν βιβλίον ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟ «ΤΟ NEO»

ΜΕΡΟΣ Β! κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3438 διὰ μίαν τριετίαν ἀρχομένην ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1929-30 ὑπὸ τὸν ὄρον, ὅπως κατὰ τὴν ἐκτύπωσιν ἐκτελεσθῶσιν αἱ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ὑποδειχθεῖσαι τροποποιήσεις αἱ διατυπωθεῖσαι ἐν τῇ σχετικῇ αἰτιολογικῇ ἐκθέσει αὐτῆς τῇ δημοσιευθείσῃ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 88 τῆς 31ης Ιουλίου 1929 (Τεῦχος Β') φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως.

Ο Υπουργός

Κ. ΓΟΝΤΙΚΑΣ

ΤΙΜΗ ΑΔΕΤΟΥ ΔΡ. 9.25 (ΔΕΔΕΜΕΝΟΝ ΔΡ. 3 ΕΠΙ ΠΛΕΟΝ
Ἄριθ. διατιμήσεως καὶ ἀδείας κυκλοφορίας 14.399) 8-3-30

Τὰ διδακτικὰ βιβλία, τὰ πωλούμενα μακρὰν τοῦ τόπου τῆς ἐκδόσεώς των ἐπιτρέπεται νὰ πωλῶνται ἐπὶ τιμῇ ἀνωτέρᾳ κατὰ εἴκοσι τοῖς ἑκατὸν τῆς κανονισθείσης πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς δαπάνης συσκευῆς καὶ τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν. ("Ἄρθρον 9 Διατάγματος «περὶ τοῦ τρόπου τῆς διατιμήσεως διδακτικῶν βιβλίων καὶ χορηγίας ἀδείας κυκλοφορίας αὐτῶν», τῆς 26 Ιουλίου 1929).